

Titel: Udrag fra Journalen NB2

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K20", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K20*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Jette Knudsen; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2003 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb2-kom-shoot-nb2-384.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K20

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **naar Grundtvig ... Saxo og Snurro, Modersmaalet** : jf. fx Grundtvigs (193,1) *Bøn og Begreb om en Dansk Højskole i Soer*, Kbh. 1840. Heri foreslår Grundtvig, at der oprettes en dansk, folkelig højskole i Sorø »for *Danskhed og Modersmaal*« (s. 29), hvor der ikke undervises i latin, men i det danske modersmål og på dansk om fædrelandet og dets historie, så »det især vil være *Historie og Poesi*, og deraf igjen *Fædrenelandets Historie og Viserne*, der paa vor folkelige Høieskole vil spille Mester« (s. 25). Højskolen skal således være et sted, »hvor *Modersmaalet* udfolder sig i hele sin de Fleste ubekjendte Rigdom og mageløse Yndighed, hvor *Fædrenelandet* i al sin Deilighed, i Lys og Skygge, staaer afbildet for vore Øine, med Veiene til Ære og Lykke, som Stier der snoe sig giennem Kornmarker, og hvor alle *Folkets gamle Helte* vaagne ved *Kæmpeviserne*, for aandelig at gientage deres Helte-Gierner« (s. 31f.). Undervisningen i modersmålet skal opelske det mundtlige sprog, og »det lærer man slet ikke af nogen *Dansk Grammatik*, men kun, naar man er folkelig sindet, ved at bruge sine Øren og med Eftertanke læse flittig i saadanne Bøger som den *Danske Rimkrønike* og *Peer Syvs Ordsprog*« (s. 23). For »en Levning af Modersmaalets Fynd og Herlighed har Folket dog bevaret i *Ordsprogene*, som her kan komme dem ypperlig tilpas, naar de lære at anvende dem paa Andet end Hverdags-Ting« (s. 26f.). Her er der ganske vist »den Vanskelighed, at vi kiende for det meste kun lidt til Folkets Ordsprog«, men det er der råd for, da Grundtvig, som han skriver: »alt i Ungdommen [har] været saa forsynlig [omhyggelig, forudseende] at optegne alle de *Ordsprog* jeg kunde mindes at have hørt, og det blev ventelig den første lille Bog, jeg gav ud efter Høiskolens Stiftelse« (s. 27). Denne bog kom i form af *Danske Ordsprog og Mundheld*, som Grundtvig udgav i 1845 (ktl. 1549). Jf. i øvrigt de tre andre af Grundtvigs vigtige skolereformskrifter: *Det Danske Fiir-Kløver eller Danskheden partisk betragtet*, Kbh. 1836, om »det mageløse Danske Fiir-Kløver: Konge og Folk, Fædrene-Land og Moders-Maal«; *Skolen for Livet og Academiet i Soer borgerlig betragtet*, Kbh. 1838; samt *Lykønskning til Danmark med Det Danske Dummerhoved og Den Danske Høiskole*, Kbh. 1847, hvor de samme temaer om undervisning på den danske højskole i modermålet, kæmpeviser, ordsprog og mundheld samt om fædrelandet og dets historie gentages. – **Saxo**: hentyder til *Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus*, fordansket ved N.F.S. Grundtvig, bd. 1-3, Kbh. 1818-22. – **Snurro**: henviser til *Norges Konge-Krønike af Snorro Sturlesøn*, fordansket ved N.F.S. Grundtvig, bd. 1-3, Kbh. 1818-22.

I trykt udgave: Bind 20 side 200 linje 6